

Bibliotekskunskap Yttre Biblioteken

Bibliotekskunskap för årskurs 5 – 4 lektioner i ½ klass

1. KLASSIFIKATIONSSYSTEMET

Böckerna är ordnade ämnesvis i olika huvudavdelningar, med en stor bokstav, en signatur, ett signum för varje ämne. Ett litet u framför **signaturen (signum)** betyder att boken tillhör barn och ungdomsböckerna.

Signatur (Signum)	Huvudavdelning
A	BOK- OCH BIBLIOTEKSVÄSENDEN
B	ALLMÄNT OCH BLANDAT
C	RELIGION
D	FILOSOFI OCH PSYKOLOGI
E	UPPFOSTRAN OCH UNDERVISNING
F	SPRÅKVETENSKAP
G	LITTERATURVETENSKAP
H	SKÖNLITTERATUR
I	KONST, MUSIK, TEATER OCH FILM
J	ARKEOLOGI
K	HISTORIA
L	BIOGRAFI MED GENEALOGI
M	ETNOGRAFI, SOCIALANTROPOLOGI OCH ETNOLOGI
N	GEOGRAFI
O	SAMHÄLLS- OCH RÄTTSVETENSKAP
P	TEKNIK, INDUSTRI OCH KOMMUNIKATIONER
Q	EKONOMI OCH NÄRINGSVÄSEN
R	IDROTT, LEK OCH SPEL
S	MILITÄRVÄSEN
T	MATEMATIK
U	NATURVETENSKAP
V	MEDICIN
X	MUSIKALIER

Uppgift Till vilken huvudavdelning hör nedanstående böcker?
Skriv signatur(signum) för varje bok.

Signum

----- en bok om tennis
----- en bok om islam
----- en roman
----- en bok om motorcyklar

Namn

Klass

Böckernas uppställning på hyllan

Huvudavdelningarna är i alla större bibliotek uppdelade i underavdelningar där den stora bokstaven kombineras med små bokstäver och ibland siffror. Underavdelningen U kan se ut så här:

U	NATURVETENSKAP
Ua	Astronomi
Ub	Geofysik
Uc	Fysik och Kemi
Ud	Geologi och paleontologi
Ue	Biologi
Uf	Botanik
Ug	Zoologi
Ugg	Fåglar

Hyllsignatur

Den bokstavsbetäckning som markerar varje avdelning på hyllan kallas hyllsignatur eller hyllsignum. Skyltar eller ”knubbar” på hyllan visar var de olika avdelningarna börjar. Hyllsignum står också på bokryggen. Böckerna på samma avdelning är sedan ordnade alfabetiskt efter författarens efternamn.

Övning i Facklitteratur

Gå till följande avdelningar och leta upp någon intressant bok.

Avdelning	R	IDROTT, LEK OCH SPEL
Bokens titel		_____
Avdelning	I	KONST, MUSIK, TEATER OCH FILM
Bokens titel		_____
Avdelning	X	MUSIKALIER
Bokens titel		_____
Avdelning	K	HISTORIA
Bokens titel		_____
Avdelning	C	RELIGION
Bokens titel		_____
Avdelning	N	GEOGRAFI
Bokens titel		_____
Avdelning	J	ARKEOLOGI
Bokens titel		_____

2. OPAC och BARNOPAC

Visa och gå igenom OPAC och BarnOPAC.

Gå igenom ”begränsa sin sökning” – och snabbt hitta rätt.

Övningar:

På BarnOPACs sidan söka en bok inom ett ämne: _____

Titta efter bestånd – hämta boken i hyllan.

Eller sök en ny titel ifall boken inte finns eller finns inne.

OBS! Boken i kanten.

Välj ut och sök upp en FÖRFATTARE _____

Vilka olika titlar kommer fram _____

_____

_____

_____

Ange alla olika signum _____

_____

_____

_____

_____

Jämför och fundera kring

Vilka slags böcker skriver DIN författare?

3. INFORMATIONSSÖKNING - TIDSKRIFTER

Uppslagsverk och Faktaböcker, vi tittar på innehållsförteckning, register och tränar på att söka information.

Övningar:

Besvara 1-2 arbetsuppgifter som du får, använd dig av Uppslagsverk och Faktaböcker för att lösa uppgifterna.

_____

_____

_____

Tidskrifter både pappers och elektroniska

En liten genomgång – prenumeration, lösnummer, priser, ansvarig utgivare, Varför en sådan, kontakt

Visning av var man hittar Ljudböcker och E-böcker.

4. SÖKSTRATEGIER PÅ INTERNET

Olika sökmotorer och sökstrategier inkl. OPAC.

Presentation av länksamlingar.

Källkritik

Övningar:

Välj ett sökord: _____

Sök på:

Hur många träffar:

www.google.nu

_____

<http://sv.wikipedia.org>

_____

<http://se.altavista.com>

_____

<http://susning.nu/nationalencyklopedin>

_____

<http://opac.emmaboda.se>

_____

Gör en ny sökning men begränsa sökningen

www.google.nu

_____

<http://sv.wikipedia.org>

_____

<http://se.altavista.com>

_____

<http://susning.nu/nationalencyklopedin>

_____

<http://opac.emmaboda.se>

_____

Testa en eller två länkar från länklistan. se bifogad lista.

Titta på Källkritik – Bildspel från Kolla Källan

<http://www.skolutveckling.se>

Christel Gross
Lindås Bildningscenter/ Bibliotek
Tel. 181 50
christel.gross@emmaboda.se

Länktips för Bibliotekskunskap vid Yttre bildningsområdet

<http://www.burkar.nu/>

Annas Länkburkar – Här finns allt för barn

<http://www.ellen.nu/>

Nordiska barnböcker på åtta språk

<http://www.barnensbibliotek.se/>

Bra sida med boktips, författarporträtt, förlagslänkar, och annat
Statens Kulturråd och Regionbiblioteket Västra Götaland ansvarar.

<http://www.barnenspolarbibliotek.se/>

Bra, rolig sida med boktips, faktatips, kopplat till livet i norr.

<http://www.z.lanbib.se/uboktips.htm>

Jämtlandslänsbibliotek – Boktips med bra bilder på bokens omslag/framsida både fakta och skönlitteratur

<http://www.forflex.se/>

Databas med författarporträtt

<http://lankskafferiet.skolutveckling.se/>

Länkskafferiet – att använda i skolarbetet